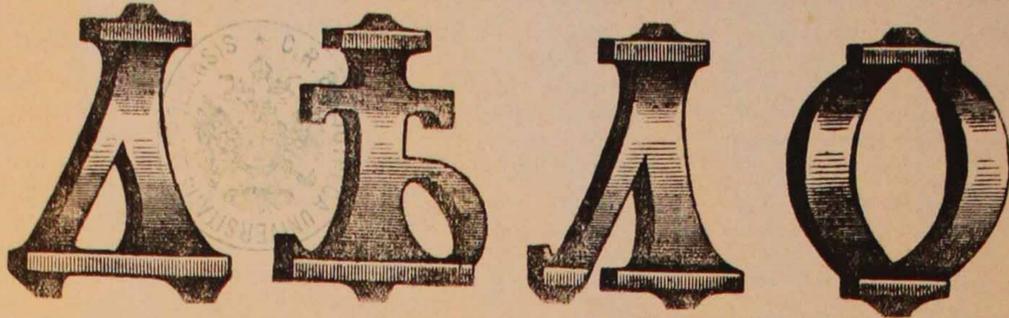

Виходить во Львѣвъ що Вторника, Четверга и Суботы кромѣ рукописныхъ свѣтъ) о 4-ой годъ попод. Литер. додатокъ въ Библиотеку найзнам. повѣстей" виходить по 2 печат. ар. Библиотека каждого 16-го и послѣдняго дня кожного мѣсяца. Редакция, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улича Галицка. Въ листы, посылки и рекламацин наложитъ порослати подъ адресомъ: редакция и администрація "Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи во зворотаютъ только на попередне заворе-женъе. Подорожно чило стоить 12 кр. а. в. Оголошена принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣт. одвох строчки печатков. Рекламацин неопечатанъ вѣдѣль отъ порта. Предлату наложитъ порослати франко (набудуче почтовымъ порокомомъ) до: Администрація часописа "Дѣло" л. Галицка, Ч. 44

Предплата на "Дѣло" для Австрій:
 на цѣлый рѣкъ . . . 12 рр. на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.
 на пѣвъ року . . . 6 рр. на пѣвъ року . . . 6 рубл.
 на чверть року . . . 3 рр. на чверть ро . . . 3 рубл.
 съ дол. "Библиотеки":
 на цѣлый рѣкъ . . . 16 рр. на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.
 на пѣвъ року . . . 8 рр. на пѣвъ року . . . 8 рубл.
 на чверть року . . . 4 рр. на чверть ро . . . 4 рубл.
 на самѣ додатокъ:
 на цѣлый рѣкъ . . . 5 рр. на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.
 на пѣвъ року . . . 2:50 на пѣвъ року . . . 2 р. 50р.
 на чверть року . . . 1:25 на чверть року . . . 1 р. 25р.

Для Закарпатъ, окрѣмъ Россіи:
 на цѣлый рѣкъ . . . 15 рр.
 на пѣвъ року . . . 7:50 рр.
 на чверть року . . . 3:75 рр.
 съ дол. "Библиотеки":
 на цѣлый рѣкъ . . . 19рр. на цѣлый рѣкъ . . . 6 рр.

Вн. Читателѣвъ въ Россіи просимо ма-ти на уважѣ, що въ вымовѣ ъ—ji, ѓ, ѣ—i, и (въ оереднѣй и на концѣ слѣвъ)—ы, и (на початку слѣвъ и по самогласныхъ) — i, ѓ (на початку слѣвъ) — vi.

Съ днемъ I (13) липня розпо-чався III. чвертьрѣкъ. Просимо П. Т. Предлатниківъ вырѣвнати всѣ рахунки.

Нашъ рады повѣтовѣ.

Выдѣль краевый оголосивъ сими днями справозданье, выготовлене для сойму, о надзорѣ его въ минушомъ роцѣ надъ дѣланями зверхностей громадскихъ и повѣтовѣ. Въ томъ справозданю значае краевый выдѣль, що сей его надзоръ въ минушомъ роцѣ не бувъ въ иѣчѣнь отъиный отъ надзору въ попереднихъ лѣтахъ. И не могло — каже — бути инакше, бо практика выказуе, що богато ще часу у-плине, закймъ господарство громадске и повѣтове вѣйде на такую дорогу точности и по-рядку, що комисійной люстраціи и слѣдства будутъ лишь выпятковыми случаями.

Всѣ основныя зарядженя администраціи выдѣлу краевому, выданъ въ минушомъ роцѣ въ обсягу надзору надъ господаркою громадъ и повѣтовѣ, мали на цѣли: *улекшити дотер-вертину контролю, а ровномѣрно утруднити всѣмъ затаня або перекрученя*, котрѣ, якъ показала практика, дуже часто давали можидеть громадскимъ функционерамъ допускатись надъ-ужитъ въ такой способъ, що ибѣзѣше най-стараннѣйше и найстрогѣйше слѣдство допро-вадило до вынагорода ледви частиня стратъ. Щобы тому запобѣгчи, выдѣль краевый запро-вадивъ одностайную рахунковѣсть въ господарцѣ громадскѣй въ цѣломъ краю. Уложивъ и розѣславъ громадамъ гото-вы дневники або книги рахунковѣ до впису-вана всѣхъ безъ вынятку доходѣвъ и выдат-ковѣ громадскихъ. Однако, щобы ти книги вповнѣ принесли бажану користь, потрѣбно, щобы выдѣлы повѣтовѣ строго наглядая надъ точнымъ и справедливымъ веденьемъ рахункѣвъ въ тыхъ книгахъ.

Выдѣль краевый достерѣтъ, що и въ господарцѣ выдѣловъ повѣтовыхъ пануе вели-кий хаосъ: бюджеты повѣтовѣ, инвентарѣ и замкнена рахункѣвъ бувають неясно и не-

правильно укладанъ. Зъ той причины мусѣли вывизуватись частѣ и численныя переписки, по-яснена и т. п. Щобы сему зарадити, выдѣль краевый уважавъ потрѣбнымъ выдати такожъ для упорядкована господарки повѣтової повѣ формы. Оны выдѣвъ инструкцію, въ якій спо-сѣбъ мають бути на будуще веденѣ повѣтовѣ бюджеты, инвентарѣ и замкненя рахункѣвъ и розѣславъ выдѣламъ повѣтовымъ, подобно якъ громадамъ, готовѣ формулярѣ, щобы всюда була одностайидеть господарки.

Выдѣль краевый наводитѣ въ своѣмъ справозданю важѣйшій люстраціи и комисійной слѣдства. Зъ нихъ показуеся, що грошева господарка громадска и повѣтова у насъ да-леко ще не правильна. Въ трехъ случаяхъ треба було справу ѓдати навѣтъ судамъ карнымъ.

Мы зъ своей стороны замѣтимо на по-высшій головной точки справозданя выдѣлу кра-евого, що заведенье одностайной рахунковѣ-сти въ грошевѣй господарцѣ громадскѣй и по-вѣтовѣй безперечно есть великой ваги, — и мы мусимъ высказати свое здивованье, чому выдѣль краевый ажъ такъ пѣзно прѣйшовъ до головы по тую частину розуму, — але узнаю-чи важидеть сего доброго розпорядженя кра-евого выдѣлу, мы ще не можемъ сказати, що-бы оно было вже лѣкомъ на ти "неточности" и "неправильности", якихъ допускаются всякѣ функционерѣ громадскѣй и повѣтовѣ въ оруду-ваню сиравами громадскими и повѣтовыми и грошемъ публичнымъ. Корѣнь злого мы бачи-мо где иде, — а именно въ самѣй нашѣй системѣ автономичѣй.

Мы вже неразъ мали случайидеть выка-зувати, що загалъ нашихъ выдѣловъ повѣто-выхъ зовсѣмъ розминаеся съ своимъ назна-ченьемъ и съ своимъ задачами. Головна жъ причина сего въ томъ, що нашѣ выдѣлы по-вѣтовѣ болѣе "народовѣ", якъ "повѣтовѣ". Але жъ сказано: отъ головы рыбу чти. Если выдѣль краевый за маршалкованя гр. Людвика Возницкого "забувъ" памяткуво грамоту подъ угольнымъ камѣнь будынку сойнового выго-товити такожъ въ языкѣ рускомъ, — то за мар-шалкованя дра Ник. Зыбликевича вже мимо нашего накликуваня выдѣль краевый "не хо-тѣвъ" Банкови краевому дати такожъ фирму руску, але побѣчь польскон давъ ему ще иѣ-мецку и французску! Выдѣль краевый манифе-

стуеся болѣе "народовымъ" якъ "краевымъ" — длячого отже выдѣлы повѣтовѣ не мають бути болѣе "народовыми", якъ "повѣтовыми"! А се не марна рѣчь, бо оно має при-чинову звязъ съ всякими "неправильностями", "неточностями", и тымъ подобными обьявами, про котрѣ говоритъ высше наведеие справо-зданье выдѣлу краевому.

Колѣбъ намъ прѣйшло поспирати нашъ вы-сказъ всѣми звѣстными намъ примѣрами, ого-лошеними въ рускихъ часописяхъ, то мы му-сѣли бы писати цѣлу книжку. Але намъ треба зважити на обьемъ нынѣшней статьи, тожъ му-симо говорити лишь загално. Отъ опремося на послѣднихъ выборахъ до сойму. Шо вы-дѣлы повѣтовѣ були екзекутивною властею звѣстного центрального комитету польского, се загално вѣдомо, ба навѣтъ ствержено о-повѣщенымъ въ "Дѣлѣ" циркуляромъ маршалка повѣтового Брыкчиньского въ Станиславѣвъ, котрый на дѣичѣвъ наклады доклады до непосредныхъ податковѣвъ, и розсылавъ той циркуляръ подъ урядовымъ числомъ дѣловод-ства выдѣлу повѣтового, опечатувавъ урядо-вою печаткою тогожъ выдѣлу и користавъ зъ добродѣйства почты. А хочъ мы звернули у-вагу высшихъ властей на тую "противозакон-идеть" чи — перепрашаемо! — "неправиль-идеть", — п. маршалкови Брыкчиньскому анѣ волосъ зъ головы не упавъ, ба що болѣе, "Dziennik Polski" на нашѣ замѣты выразно ѓповѣвъ, що "выборы зъ меннихъ посѣло-стей належатъ до обсягу дѣлани выдѣловъ по-вѣтовыхъ", а выдѣль краевый противъ сего толкованя анѣ словомъ не запротестувавъ, хочъ се публично толкованье муситъ каждый, хочъ поверховно обѣзнаный съ уставомъ о ре-презентаци повѣтовѣй, узнати зовсѣмъ хибнымъ, а що важѣйше, небезпечнымъ.

Зъ справозданъ послѣднихъ выборовъ до сойму, печатаныхъ въ нашѣй часописѣ, звѣ-стно нашымъ читателямъ, що по выборѣ кан-дидатѣвъ центрального комитету польского въ многихъ мѣстахъ ѓбдувалося угощенье (recte пѣятка) выборцѣвъ, голосувавшихъ на поль-ского кандидата, въ урядовыхъ саяхъ радъ повѣтовыхъ. Не треба и казати, що при такихъ угощеняхъ муситъ завязува-тись тѣснѣйша "прязнь" мѣжъ урядниками выдѣловъ повѣтовыхъ а вѣйтами и писарями, котрѣ власне ведутъ всю господарку громад-

ску и подѣлають надзору выдѣловъ повѣ-товыхъ Мы пытаемо, чи се не природна рѣчь, що гощенѣ урядниками выдѣловыми вѣйты и писарѣ будутъ себе уважати вже протегова-ными черезъ своихъ зверхниковѣвъ, — и въ загалъ, чи не будутъ голосованье за кандида-томъ, поспираннымъ черезъ выдѣль повѣтовый, уважати прислугою, зробленою выдѣлови, за котру то прислугу и имъ належится якась прислуга отъ выдѣлу? Мы рѣшучо кажемо, що такъ а не инакше мусятъ толкувати собѣ вѣйты и писарѣ "прязнь", завязану съ уряд-никами повѣтовыми при повыборчѣй гостинѣ, — а се, якъ каждый добре змѣркуе, може дати повѣды до всякихъ надужитъ, якъ зъ сторо-ны вѣйтовѣ и писарѣвъ въ господарцѣ гро-мадскѣй, такъ и зъ стороны урядниковѣвъ вы-дѣловъ повѣтовыхъ въ ихъ урядовыхъ дѣла-няхъ. Чоловѣкъ все чоловѣкомъ; каждый може сказати: nil humanum a me alienum esse puto. А при описанѣмъ высше станѣ, чи мо-жна дивуватися, если урядникъ повѣтовый, за-слышенный пристрастею политичною, якъ зъ одной стороны буде старатися покрывати грѣ-хи своего подѣластного сторонника политичного, такъ зъ другой стороны буде переслѣдувати того — примѣромъ вѣйта, котрый въ поли-тичныхъ дѣлахъ не иде пѣсля его показу, але пѣсля своей совѣсти? Се природно зовсѣмъ оправдано, и не диво, що такъ справдѣ, на шкodu нашихъ громадскихъ и сусѣльных ѓтпошень, буває. Ба буває и такъ, що не терпѣть только одинъ вѣйтъ, але и цѣла гро-мада. Неразъ хочъ справедливо розпорядженье выдѣлу повѣтового, а громада, знаючи, що еи выборцѣвъ голосували не на кандидата, поспира-ного выдѣломъ повѣтовымъ, ѓтказуютъ на вы-дѣль, що бнѣ еи переслѣдуе... А чи дѣлаю-быся таке, колѣбъ выдѣлы повѣтовѣ были лишь "повѣтовыми", а не "народовыми"?

У насъ власне подъ рукою допись, въ котрѣй съ плачемъ майже подносится, що гро-мада Борныя въ повѣтѣ турчаньскѣмъ, чи ту-рецкѣмъ, — где то славна провизорична рада повѣтова вже девять лѣтъ урядуе и где то такъ славно переведено выборъ п. редактора Лозиньского! — що, кажемъ, громада Борныя, зъ котрой выборцѣвъ голосували на руского кандидата, вже чотыри тыжднѣ (а допись дѣстали мы передъ тыжднемъ) въ самѣй жива годуе двоухъ екзекутниковѣвъ за дорогу! Дорога

ПАВЛО ПОЛУБОТОКЪ.

(Исторична розвѣтка Ник. Костомарова.)
(Дальше.)

Съ колегію саме тогда генеральна стар-шина украиньска живо стерлася. Старшина толкувала, що колегія має только вѣматися апелациями, подаваными отъ засудѣвъ генераль-ного суду. Старшинѣ украиньскѣй здавалося несправедливымъ, що колегія разбирае всякѣ справы, навѣтъ и такой, що не були въ гене-ральномъ судѣ, и бересе выдавати розпорядже-ня мимо украиньской власти. Найважѣйшимъ же, що случилося тогда мѣжъ старшиною а коле-гію, було, що колегія на наказъ царя оповѣ-стила универсаломъ по цѣлой Украинѣ, щобы каждый, кто недоволеный въ старшинѣ або въ якои будь иншой власти на Украинѣ, по-давалъ жалобы до колегіи, установленной ца-ремъ въ той цѣли, щобы боронити ѓбднхъ отъ богатыхъ и загаломъ простыхъ народѣ отъ украиньскихъ властей. Украиньскѣ старшины побачили въ сѣмъ укрьте бажанье: поднати противъ нихъ подданныхъ, и такимъ чаномъ перевести змѣны, якѣ нарушувалибъ права и привилѣѣ Украины. Они спѣнали, що се знач-ить: накликати недоволеныхъ, щобы вноси-ли жалобы. Недоволеныхъ жалобниковѣвъ на старшину найдесе все богато, хочбы она и не допустилася нѣякихъ надужитъ. А старшина авначя свѣй край та духъ своего народу, власне овидала, що оголошенимъ колегіи покористу-ются мужики, щобы зворушитись противъ вла-

стителейъ землѣ. своихъ дѣичѣвъ, длятого что ѓтъ часѣвъ повстаня проти польскихъ панѣвъ за Хмельницкого, мужики становили на Украинѣ той палый матерьялъ, що мѣгъ знятися отъ вѣйменшого подѣбуженя. Чого старшина боалася, то и случалосе. На Полу-ботка посылались жалобы отъ рѣжныхъ лицъ. Въ многихъ мѣстахъ мужики збунтувались, не хотѣли слухати своихъ панѣвъ; одного въ нихъ, Давила Забѣлу, дерли за волосы и тро-хи не убили; другѣй, Андрѣй Лизогубъ, жа-луавася, що въ его селѣ Погрѣбахъ мужики збили старосту трохи не на смерть. Тогда Полуботокъ вразъ съ старшиною выдѣвъ уни-версалъ, наказувчѣй посполитымъ жючимъ на паньскихъ земляхъ, щобы подъ загрозою кары были послушны своимъ панамъ, якъ се право наказуе. Зъ той причины мѣжъ членами колегіи а старшиною счинилися колотенѣ и невогода. Бригадиръ Вельяминовъ говоритъ, що украиньскѣ власти не смѣють посылати уни-версалѣвъ безъ вѣдома колегіи, а до того ще универсалѣвъ противныхъ розпорядженямъ коле-гіи. Полуботокъ ѓткликувалася на свѣй урядъ наказаного гетьмана, котрый ему признавъ самъ царъ. Вельяминовъ сказавъ ему на те:
— Я бригадиръ и президентъ, а ты — что таке передо мною? Нѣчо! Я васъ тутъ заразы такъ потисну, що всѣ попукаете! Царъ казавъ пережѣнати вашу давнину та поступати съ вами по новому!
Полуботокъ закинувъ ему не ѓтповѣдне поведење при читаню найвысшого указа.

— Я для васъ указомъ! — закричавъ Вельяминовъ.
Полуботокъ выславъ до царя жалобу на Вельяминова и всю колегію и навѣвъ въ сво-ѣй просьбѣ до царя уступъ въ договору Бог-дана Хмельницкого съ московскими боярами въ часу прилученя Украины до Россіи. Полу-ботокъ показувавъ, що московскѣй царь Олекѣй Михайловичъ подтвердивъ тогда старый ладъ въ судахъ ново-прилученой землѣ; нѣ вое-воды, нѣ стольники не мали права мѣшатися до войсковыхъ судѣвъ, а все товариство було суджене власною генеральною старшиною: где три коваки — тамъ два мали судити третого. Полуботокъ смѣло пригадавъ Петрови що на-слѣдники Олекѣя Михайловича подтверджу-вали той договоръ и самѣ Петро подтвердивъ его при выборѣ Скоропадского гетьманомъ.
Але колегія въ свои стороны жалувалася передъ царемъ, що гетьманъ и старшина по-сылають самовѣльно универсалы, выступаючи такимъ чиномъ противъ колегіи, котра посту-пае пѣсля царского указа, — а вразъ съ тымъ Вельяминовъ переславъ жалобу ѓтъ рѣжныхъ лицъ на Полуботка и старшину. Царъ прика-завъ завзати до себе до Петербурга Полуботка, генерального судю Ивана Чарниша и гене-рального писаря Семена Савича.
Завѣданий явилися въ Петербурѣ 3-ого сурпня 1723 року, и замешкали въ домѣ Бу-турлина. Зъ раву приняли ихъ дуже ласкаво; 6-го сурпня они представлялися цареви на о-стрѣвъ Котлинѣ, ѓттакъ якѣйсь часъ не пытали

ихъ нѣчого и мѣжъ тымъ они ѓтвѣдували рѣ-жныхъ вельможъ; всюды ихъ прѣймали щиро и прязно.
Въ вересню началось съ ними въ тайной канцелярии слѣдство, котре переховалосе доси въ царскѣмъ архивѣ. Передовѣмъ и наибѣль-ше налягали на универсалы о послушенствѣ мужиковѣвъ панамъ, розѣсланы безъ вѣдома коле-гіи Полуботокъ и Чарнишъ посяняли, що се зроблено тому, щобы въ поспѣлствѣ не по-ставъ небезпечный бунтъ. "Вельяминовъ, — кавали они, — розѣславъ своихъ офицѣровъ причувати поспѣлство, щобы оно не боялося нѣ своихъ панѣвъ, нѣ старшины; а мы зна-емо, що наше поспѣлство все готове поднати на панѣвъ, и длятого, щобы не допустити до болѣшихъ розруховѣвъ, мы розѣслали универ-салы; инакше насъ самыхъ укаранобы, нако-либъ выбухла загална революціа". Савичъ ухилився ѓтъ всякого въ томъ дѣлѣ поясненя, кажучи, що бувъ хорый подъ той часъ, коли росылаю универсалы.
— "Вы, — пытано Украинцѣвъ — по-сылали въ Королевецъ ковака Уманця, щобы намовлявъ коваковѣвъ избирати сотниками подо-врѣжныхъ людей: Семена Григоровича и За-хара Колесниченка; першѣй бувъ зятемъ зрад-ника Кожуровского, а другѣй шуриномъ пол-ковника Горленка, що приставъ бувъ до Ма-вены, — коли тымъ часомъ треба було, якъ се писавъ вамъ нѣжиньскѣй полковникъ Тол-стой, зять покѣйного Скоропадского, пѣсля рады и волѣ королевецкихъ коваковѣвъ и поспѣлства,

— пишутъ намъ — добра, дай Боже, чтобы всюда така була; мало що горна, якъ „цѣсарска“ въ Турцѣ, — а екекуци не ѳткликують, бо тутешный почтмайстеръ, бувшій „финанцахъ“ а теперъ „патріотъ польскій“, п. Дорожинскій, поставлений черезъ выдѣлъ повѣтвой надзирателемъ дорѳгъ, не узнавъ ен ще за добру. И Богъ знае, коли узнасть ен ще за добру! Дорога тягнесь черезъ Борыню 7 километрѳвъ, громада ен не псуе, бо хибя сѣно або овесъ звезе нею до хаты. Дорогу псують самі жиды та папы, бо черезъ Борыню иде головный трактъ, куды жиды женуть рѳчно тысячѣ вождѣвъ на ярмарки въ Сморже и Лютовиска. Не досыть того, п. Дорожинскій уждляне ѳтъ работы коло дороги тыхъ жидѳвъ, що въ Борыни покупили хлопскій грунты и нѣмцѣвъ-колонистѳвъ, котрѣ такожъ дорогу псують. Громада до крайности зѣубо- жѣла... — Такихъ чи оправданныхъ, чи, лучаеся, и не оправданныхъ жалѳбъ пѳдносятся въ краю велике множество. На выдѣлы повѣтвой пѳдносятся зѣ тыхъ и зѣ многихъ ин- шихъ причинъ, чи то въ часописяхъ (навѣтъ и польскихъ) чи то на публичныхъ зборахъ вѣчній жалѳбы, и селяне нѣчого такъ горячо не бажають, якъ знесена радѣ повѣтвыхъ. Але чи и закымъ они будутъ знесені, мирови християнскому треба аюсь съ ними жити. Якъ жежъ зробити, чтобы тое житє съ рада- ми повѣтвыми було выносиме и чтобы въ за- галѣ господарка въ выдѣлахъ повѣтвыхъ була правильна? И ось мы зѳишли зновъ до того ключа, котрый розвязуе се пытанье. Тре- ба, чтобы рады повѣтвой були лишь „повѣт- выми“, а не „народовыми“.

Звѣстно, всякій нездоровый чи небезпе- чный ѳбъявъ мае свою причину. Щобы хоро- бу чи небезпечность усунути, треба усунути передовсѣмъ головну причину, бо инакше вся работа буде лишь паліятивною, або лишь поверховнымъ, хвиливымъ пригладженьемъ.

Пѳсля нашего найглубокого пересѣдченя, дѳти не буде ладу и добра зѣ радѣ повѣт- выхъ, доки не усунесе зѣ нихъ „на р о д о в а“ политика. Розумѣеся, що выдѣлъ краевый повиненъ дати примѣръ, бо якъ можна выма- гати ѳтъ выдѣловъ повѣтвыхъ точного и пра- вильного орудованя грѳшми повѣтвыми, если выдѣлъ краевый п. пр. ухвалени соймѳмъ суб- венцию для „Часописа Шкѳльной“ дававъ не знати на якѳй пѳдставѣ „Swit-ови“? Доки не усунесе „народова“ политика зѣ выдѣловъ повѣтвыхъ, — дѳти выдѣлы тѣ будутъ лишь завадою на дорѳзѣ поступу и доброту въ краю, дѳти будутъ лишь коштувати а не припо- сити користи, бо въ заведенъ выдѣломъ кра- евымъ одностайнъ формулярѣ будутъ, навѣтъ пѳсля инструкци, вписуватисъ сумы на не- продуктивный, „народово“-фантастичный цѣль..., а въ господарѣ громадѣ „буде, якъ бувало“... Одиной вѳйти и писарѣ будутъ на повѣтвой важѣ пѳдскакувати въ гору, а другій падати въ долину, пѳсля того, чи станутся достой-

ными учати въ повѣборѳмъ угощено въ са- ляхъ рады повѣтвой, чи нѣ... А до чого мы по такѳй дорѳзѣ можемо дѳйти въ нашѳмъ автономичномъ житю, — се линаемо до ѳсуду всехъ добромислячихъ лю- дей, Русинѳвъ и Полякѳвъ. Umkehren, umkehren, панове! Лучше пѳзно, якъ нѣколи...

Еще въ справѣ Справозданя п. Янка въ Комарнѣ.

Въ дѣлѣ Справозданя п. Янка въ Комар- нѣ сдержали мы ще двѣ деписи. Одну ѳтъ Поляка п. Островского въ Рудокѣ, съ котрымъ то по Справозданю мѣщане комарнянскѣй ромовляли о ѳтншевяхъ польско-русскихъ, а дру- гу ѳтъ одного зѣ мѣщанъ комарнянскихъ. Дѳпись п. Островского обширѣйша, але въ нѣй фактивно спростованѣ только два момен- ты, подавѣ въ первой деписи въ ч. 70 „Дѣла“, а именно п. Островскій простувъ, що не 8, але 7 лѣтъ бувъ въ Сибѣри, и що то не ѳтъ пред- кладавъ мѣщанамъ сѣбвати „Z dystem rozdzigow“, на що мѣщане ѳтповѣли, що „Миръ вамъ бра- та“ будутъ сѣбвати, а тамто нѣ. Дальшихъ выводовъ п. Островского не помѣщаме въ повнѳй сѣнѳвъ для того, що, — хочъ они, прав- да, щирѣ, — то все таки ѳпертѣ на хибнѳй пѳдставѣ. Вже самі першій слова п. Остров- ского до мѣщанъ: „Одинъ хлѣбъ ѣмо, одну воду пьемъ, однимъ воздухомъ ѳдыхамъ, — скажѣтъ ѳтже менѣ, чого вы недовѳльный и не идете въ згодѣ съ Поляками?“ — адр- джуесть, що п. Островскій, zapewно ажъ при- бувши зѣ неволѣ до Галичины научився тыхъ фразъ ѳтъ нашихъ панѳвъ-Полякѳвъ, бо они якъ-равъ такъ промовляють любенько до насъ въ тѳй самѳй хвилѣ, коли намъ роблять най- бѳльшу пакѳсть.

Можна ѳтже змѣркувати, що такій спо- сѳбъ промовы въ самого разу мусѣвъ збѳдѣти недовѣрѣе у мѣщанъ. Щѳ зѣ того, що Русины и Поляки пьютъ одну воду, коли въ Комарнѣ послѳмъ зѣ русскихъ селѣ Полякъ п. Янка, а зѣ цѣлого краю на 141 выборныхъ послѳвъ 9 Русинѳвъ въ соймѣ!... П. Островскій — мы вѣримо — въ найлучшѳй вѣрѣ старався пред- ставити комарнянскимъ мѣщанамъ идеалъ державной федерациѣ руского и польского на- роду и въ найлучшѳй вѣрѣ показувать небез- печенство або ѳтъ згерманизованя або ѳтъ о- московленя, — але щѳжъ, хороній его слова о „федерациѣ“ ѳтбиваеся о уха комарнянскихъ мѣщанъ, мовъ горохъ ѳтъ сѣвны, — бо нашѣ мѣщане сѣуть насочными сѣвѣнками, въ якѳй примѣрно краснѳй „федерациѣ“ нынѣ въ Га- личинѣ жиють Русины и Поляки!...

Въ другѳй, мѣщанскѳй деписи описано обширѣйше трактamentъ п. Янка. Цѣкава рѣчь: для каждого wyborца егѳло 5 пирѳгѳвъ съ сметаню, якась печена съ капустою и львовекъ пиво. Про всякій деморализаційнъ ѳбъявы при

и по тѳмъ трактamentѣ замовчимо. Мѣщанинъ п. Олекса Пеленскій пытавъ ще по Справо- зданю панѳвъ: „На що вы намъ наслади Змар- тывхветанцѣвъ? Мы жѣ маемо свои буремъ. На що вы ѳдали Добромилъ Гауитамъ?“ — На то ѳтповѣвъ п. Островскій, що въ „Народ- номъ Домѣ“ пѳеуса молодѣжь, а Змартывх- ветанцѣвъ хотѣтъ си направити. А Добромилъ Гауиты не вѣяли для себе, а лишь на частъ, чтобы зр-формувати Василіанъ; потому ѳтда- дуть. — На такую ѳтповѣдѣ посывтавъ Пелен- скій п. Островского: „Вамъ то, пане, не буде шкодити, якъ бы Вы менѣ на частъ, ѳтъ такъ на зиму, пожичили менѣ своего кожуха, шапки и чѳбѳтъ? А я на лѣто Вамъ бѣ ѳтдавъ!“

Помѣщаме наконецъ ще вѣсно, яку въ Комарнѣ аюжено на Справозданя п. Янка. „Ой у мѣстѣ у Комарнѣ сталася новина: Тамъ задумавъ посѳлы Янка здурити Русина. Та казавъ ѳтъ наварити пирѳгѳвъ, сметаны, — Чѣй же теперъ тобѣ Русе розуму не стане. Паны звали той трактamentъ пѣбы Sprawozdanie: Kto podniecie w gorę rekę, pierożek dostanie, Piwa szklanke i zakąski, cigara do tego, Щѳбъ вы добре памятали Янка, посла своего! Але Русины сѳзнали, що на рыбу вудка, Щѳ въ тѳмъ нема цѣрой правды авѣ за пѳвъ дутка. А якъ сталася пытати посла Горожана, Село тое зване панамаъ добре еще зѣ давна, Не сякъ не такъ ѳтповѣтѳ мусѣвъ посѳлы прецѣвъ, Ажъ ту лиха наробили зноа о. Стецѣвъ, Бо хотѣли выпросити зѣ салѣ п. Зброжка, А неборакъ ще не кушавъ змасленого pierożka. Порадилисъ нашѣ паны, що мають робити, Треба тое справозданя чымъ скорше сѳбичити, Щѳбы ще кто не ѳтвѣживъ посла що сывтати, Тогда то намъ приѣде съ вѣсѳдомъ зѣ Комарна вѣзкати.

„На трактamentъ добрѣ люди!“ стали всехъ просити, „Безъ рѳжницѣ може каждый пирѳжка вкусити“. Хочъ гдекѳетрѣ изъ нашихъ тамъ ся поляшали, То лишь на те, чтобы правду въ очи всехъ сказали. Не малѳжъ ихъ здивувала ѳтповѣдѣ Олексы, А намъ въ серцо заравъ стало окрушину лекше. Оги то тѣ капотники того ся навчили, Щѳбы въ очи панамъ-посламъ правду говорили? Певно зѣ той то читались, що рѳкъ тому буде, Якъ собѣ тамъ заложили Комарнянскѣй люде, Тай у тѳй то вни читальни такъ ся дочитали, Щѳбъ о Янка справозданю стихами сѣвзали.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Звѣздѣ цѣсаря Францъ Иосифа съ цѣсаремъ Вилгельмомъ), що невагомъ мае ѳбтужисъ въ Ишь, есть въ теперѣшнѳй хвилѣ найважѣйшимъ предметомъ политичного значеня. — Не только австрійска але и загранична праса займаеся дуже живо, стрѣчено двѳхъ заприязненыхъ монархѳвъ и старався навязати до нея особлившу вагу. „Она буди- ть“, пише „Nat. Ztg.“ тымъ бѳльшу увагу въ сѣбѣ дипломатичномъ, що нѣмецко-австрійскій союзъ минушюй зими перебувъ рѳдѣ кризи, хочъ о еѣ значеню и досягнѳсти нема достовѣр- ныхъ даныхъ. ѳзначеня, якого достуניתъ гр. Кальноки въ послѣднихъ дняхъ, доускае только такую интерпретацию, що порозумѣние обохъ сою- зныхъ державъ есть совершение. — „Nat. Ztg.“ выводитъ дальше, що въ послѣднихъ часахъ ме-

жи Австрією и Нѣмецкиною мали мѣсто дуже живѣ переговоры, котрѣ въ части ѳтносились до ѳтншевѣ на пѳвостровѣ балканскѳмъ, а въ ча- бохъ державъ противъ Россіи. Щѳ до Ориенту, наилучшій доказъ оглядного поступованя Австріи, — Супротивъ зближеня Сербіи до Австріи, доконалося въ послѣднихъ часахъ, стоить подру- князя черногорского; въ Болгаріи становисъ кня- зя Александра все незавидне, російскій офицеръ що фунгуесть тамъ яко министры, дѣлаетъ шо пайменше съ княземъ властею. Треба только ша- ку зѣ Петербурга а пѳвѳостровъ балканскѳй близѳмѳмъ частъ не буде даный, але напруженя ѳт- туациѣ лишился.“ При такихъ ѳтношеняхъ ѳтъ австрійского союза тымъ конечѣйше, Зѣльхъ двѳхъ могучихъ володѣтельѣвъ, на котрыхъ порѳ- аумбно спочивае всесѣвѣтний миръ, выпередило розѣясненя взаимныхъ поглядѳвъ, такъ шо мо- жна съ бѳльшимъ ще довѣрѣемъ глядѣти въ бу- дучность.“ Подобный погляды высказуе тавжъ „Rѣpublique française“.

(Противъ повѣлъ шкѳльной) зѳдумують ѳт- ступити консервативты въ соймѣ форальбергскѳмъ, котрый мае бути скликаный въ осени с. р. — Згромадженя делегатѳвъ колькохъ громадъ маю- именно поставити сѣбѳдуоюй жадаия: 1. шо до 10 року жита мають дѣти ходити до шкѳлы цѣ- лый рѳкъ. 2. Въ вѣку ѳтъ 10 до 13 лѣтъ маю- бути шкѳла только въ зимѣ. 3. Для дѣтей ѳтъ 13 до 16 року мае бути заведена лишь шкѳла недѣльна. Колий делегаты доѣдалисъ, шо тѣ жа- даня зѣгляду на постановы выконуючы до по- вѣвъ шкѳльной не дадутся перенести, ухвалили петицию до сойма и поручили послови Козерови ен заступуваня.

(Министерство торговлѣ) рѣшило вже лѣтъ доѣдуеся Tagblatt взяти лункѳвою желѣзницѳю въ свою власну администрацию; администраторѳмъ именовано ѳвѣтника Пихлера, котрый признач- ный есть на урядѣ генерального директора гаши- кихъ желѣзницъ державныхъ. — Пѳсля информ- ациѣ згаданюй газетѣ вже пришло до порозумѣня межѣ австрійскимъ а угорскимъ правительствомъ, шо до пѳдѣлу першюй угорско-галицкой желѣзницѣ на частъ галичку (Перемышь-Лункѳвъ) и угорскѣ. — До того рѣшеня правительства въ справѣ же- лѣзницѣ лункѳвскѳй, причинилося много тое ѳбо- ятельство, шо часть линіи трансверсальной же- лѣзницѣ вже недалеко до укѳнченя а наслѣдкомъ сего мае невагомъ наступити организацѣ службы руху вѣходно-пѳвнѳчнѳй сѣти державныхъ же- лѣзницѣ.

(Шляхъ реорганизаціи гоневѳбетѣ) мае вже бути пѳсля информациѣ „Egyetértés-a“ дефини- тивно уложеный. Министеръ гоневѳбетѣ поинявъ въ тѳй цѣли до Пешту всехъ комендантѳвъ рай- онѳвъ. Пѳдѣ предѳдательствомъ министра вѣла- ся цѣлымъ тыжденью народѣ, котрымъ бувъ такожъ присутный секретарь державный бар. Фегенари. Реорганизаціѣ дотычатѣ головню инфантеріи, пра- кавалеріи зайдѣ о только змѣна, шо зменшитѣ трохи статусъ людей и коней. Наибѳльшій трудно- сти знаходила програма на тѳмъ пунктѣ, шо не хотѣли альтерватѣ теперѣшного бюджету гоневѳ- бетѣ. — Се дѣйстно удалося а имено тымъ ѳпо- собѳмъ, шо потребнѣ сумы въ другѣхъ рубрикахъ заѳсчадатѣ. — Заразомъ розбрано пытанье чѳст- ѳ службы и покликуваня жовнѣрѳвъ. Теперъ вы- клѣванная ѳтбувалѣся самовольно и тогда, коли ѳбязаний до службы, наибѳльше мали въ домѣ до- дѣла. На тотѣ невластивѳсти пѳдношено жалѳбы

лишити бувшого сотника Головаревского, вѣр- ного слугу цѣря, на займанѳмъ черезъ него урядѣ. Вы жѣ не зробили того, якъ днѣ се радивъ, а казали выбирати нового зѣ пѳде- вѣрѣвныхъ людей; а Григоровичъ съ своими товаришами бивъ и запиравъ козакѳвъ“.

Полубѳтокъ ѳтповѣвъ: „Мы подали до вы- бору трехъ людей: Григоровича, Агѣенка и Колесниченка, и посылали, чтобы довѣдатисъ на кого була згода мѣжь королевѣцкими коза- ками; а се зробили мы дѣлятого, бо коваки зѣ Королевця приѣздили до насъ и жадали, чтобы имъ дати до выбору кѳлькохъ людей, а не од- ного. Мы старшины нѣякои не привначували, а лишили выборѣ козакамъ. Нѣжянскѳй пол- ковникъ Толстой писавъ до насъ, чтобы при- вначити Головаревского, однакъ мы не могли зробити того на само одно письмо Толстого, а пѳсѣлали впередъ козака Уманця ровѣдати: чи дѣйстно то сходятъ его королевѣцкѣ коваки и ва кимъ буде ѳбльше голосебѣ? Противъ Го- ловаревского були чѳлобитники мѣщане та ко- ваки, а кто именно — того не пригадуе собѣ. Ёго винили, що днѣ руйнув та ѳтбиравъ землѣ у гѣкотрыхъ; такъ робивъ днѣ, коли бувъ сотникомъ. Дѣлятого то мы не привначували Головаревского. О тѳмъ, чтобы Григоровичъ когонѣбудѣ бивъ або запиравъ, — я нѣчого не знаю“.

Запытаный такъ само Савичъ, додавъ, що ще гетьманѣ Скоропадскѳй лишивъ Головарев- ского урядѣ сотника на нанѳшеня людымъ ѳбиды. Чарнишь запрѣтивъ, мовь-то днѣ знавъ, що прѳ выборѣ сотника въ Королевци.

Тайна канцелярѣя завдала потѳмъ таке пытанье: „Бригадирѣ Вильяминѳвъ писавъ, що вы безъ дозвола колѣгии роздавали въ не- волю оселѣ, котрѣ належали спершу до маги- страту. Кому роздавали вы оселѣ и якѣ имен- но?“ Савичъ и Чарнишь ѳтповѣли, що не зна- ють. Одиный Полубѳтокъ давъ на се пытанье такую ѳтповѣдѣ: — „Мы ѳдали одну оселю на 30 чи 40 хатъ новгородѣ-сѣверекѳму сотнику Голезану для того, що той сотникъ на розказъ сенату бувъ переведеный зѣ полтав- ского полку до новгородѣ-сѣверекѳго, а попер- едного сотника оселѣ була вже ѳтписана до гетьманскихъ магтностей. Мы ѳдали невеличку оселю бунчуковѳму товаришу Кушнев- скому по причинѣ ѳтѣвѣду его до Петербурга, якъ то перше у насъ дѣялося въ пѳдобныхъ случаяхъ; а коли бригадирѣ сказавъ, що не вѳльно давати оселѣ Кушневскому, то мы и ѳтѳбрали ен и повернули магистратови. Нако- нець була дана невеличка оселѣ канцеляристу Хоменкови въ стародубскѳмъ полку, въ бакла- нѳвскѳй сотни, для того, що тому канцеляри- сту була ѳбщяна ще гетьманомъ Скоропад- скимъ, коли днѣ ще перейшовъ бувъ на его сторону зѣ за Днѣпра и тамъ покинувъ свою оселю. Бѳльшѣ, якъ тѣ три оселѣ, мы нѣкому не давали.“

Дано ѳттакъ Украинцямъ таке пытанье: — „Въ украинскѳй колѣгии постановлено, шо мае бути рахмистеръ и комисаръ для завѣду- ваня касою. Въ 1722 роцѣ наказано выбирати рахмистра зѣ гарнизонныхъ жовнѣрѳвъ. Од- накъ на такій наказъ даво ѳтповѣдѣ, шо рах-

мистеръ и комисаръ вже выбранѣ, але не зѣ гарнизонныхъ жовнѣрѳвъ, бо зѣ нихъ нема- кого выбирати. — они всеѣ убогѣ. Для чѳго ѳт- ставлено ѳттакъ рахмистровѣ и комисарѣвъ не дожиданючи наказу?“

Полубѳтокъ и Савичъ сказали, що се не- правда, а Чарнишь додавъ, що бригадирѣ Ве- льяминѳвъ писавъ неправду, мовь-то они ка- зали, шо гарнизонѳвъ жовнѣрѳвъ убогѣ и вы- брати зѣ нихъ нема кого, позаякъ многѣ зѣ гарнизонныхъ жовнѣрѳвъ мають склѣпы и займаются купецтвомъ.

Дальше тайна канцелярѣя подала таке пы- танье: „Минушюго року до украинскихъ полкѳвъ були призначенѣ зѳбрѣчки, котрымъ казано збирати грошѣ, зѳбже и мѣдѣ. Тыхъ грошей не можна було уживати нѣ на шо безъ дозвола; а полковники Полубѳтокъ, Тань- скій, Апостолъ и Милорадовичъ ѳгнази ѳтъ зѳбрѣчкиѳвъ 2264 рублѣвъ и зѳбже 628 чѳвер- токѣ.“

Полубѳтокъ ѳтповѣвъ: — „Полковники безъ дозвола нѣчого не брали, а опиралисъ на постановѣ сенату, котрою наказано було пол- ковникамъ користуватисъ зѳбиранимъ, — якъ се дѣялося давѣйше. Въ чернигѳвскѳмъ полку зѳбирано не колѣгийними, а полковыми зѳбрѣчками всего 70 або 80 рублѣвъ.“ Савичъ замѣтивъ, шо колѣгии приехала була до стар- шины заказъ лишь дотычно мѣду, зѳбраного мѣртрѳдекимъ полковникомъ Апостоломъ; а про зѳбже та грошѣ не було згадки, — кромѣ лишь о зѳбже, зѳбранѳмъ на роздачу мѣжь слугѣ колѣгии.

Дальше представила тайна канцелярѣя та- кѳй доносъ украинскѳй колѣгии: „Въ Старо- дубскѳй полкѣ бувъ высланный Пекалицкѳй ѳб- рати въ магтностяхъ полкового уряду доходи для полковника. Зѣ колѣгии выслано ему ви- казъ, чтобы днѣ ставився съ грѳшми до колѣ- гии, а днѣ не ставився. Коли пѳзнѣйше бувъ пытаный, сказавъ, шо старшина не казала ѳт- давати тыхъ грѳшей колѣгии. Щѳ се зничать, — скѳлько було грѳшей и на шо ихъ выдано?“

Полубѳтокъ ѳтповѣвъ: „Мы мали на у- вѣзѣ розказъ сенату, чтобы зѳбранѣ грѳшѣ вѣреховувати тамъ, где ихъ зѳбрано, и дѣлятого мы старшина урадили не ѳтдавати зѳбраныхъ Пекалицкимъ грѳшей, а казали зложити ихъ въ Стародубѣ, — коли не було полковника, — полковнѣ старшины, чтобы сѣкѳро настане въ стародубскѳмъ полку новый полковникъ и зажада- тыхъ грѳшей, они були готовѣ, бо такѣ грѳшѣ розходатѣся на закупно коней и на другѣ потребы полку. Грошей тыхъ було зѳбраныхъ 100 рублѣвъ ще й троха; а мѳньбы то брига- дирѣ Вельяминѳвъ жадавъ тыхъ грѳшей а казавъ Пекалицкому ставитисъ въ колѣгии, а мы ему зѳборонили ставитисъ и ѳтдати грѳшѣ колѣгии, — о сѣмъ мы нѣчого не знаемо такого розказу ѳтъ насъ не було.“

И Савичъ и Чарнишь засѣвѣдили то ѳмо, шо и Полубѳтокъ.

(Дальше буде)

в парламенті і на з'їздах комітативних а в... владу того рѣшила комісія укладаюча планъ ре...

в парламенті і на з'їздах комітативних а в... владу того рѣшила комісія укладаюча планъ ре... (Праця правительства для приготовления...

в парламенті і на з'їздах комітативних а в... владу того рѣшила комісія укладаюча планъ ре... (До характеристики теперішнього положення...

в парламенті і на з'їздах комітативних а в... владу того рѣшила комісія укладаюча планъ ре... (Змова челядників пекарських) організується...

ЗАГРАНИЦЯ.

Росія. Царь приймає недавно депутацію жовавців зъ горы Атосъ, котрыхъ монастирѣ...

Німеччина. Въ половинѣ вересня має бути скликаний німецькій парламентъ для ратифікації...

часть неі бнѣ мавъ бесѣду, въ котрій строго за- суджувавъ консервативнѣ. — Въ справѣ церк-

Франція. О легитимистичнѣмъ заговорѣ, открытѣмъ недавно въ Парижѣ доносятъ теперъ...

Англія. Царство королеви Викторіи велике і велика ея сила, но все не така, щоби хочь...

Швейцарія. Коли другі держави думають лишь о тѣмъ, якимъ бы способомъ побольшити...

Туреччина. „Indépendance Belge“ доно- сить, що Порта думає незадовго вислати до держ-

Черногора. Адъютантъ черногорского кня- зя, сардаръ Пламенацъ, розболѣвъ до вѣснѣ...

Болгарія. Генер. Соболевъ вертає знову до Болгаріи і займе тамъ давнє мѣсце министра.

Вір. митр. Іосифъ Сембратовичъ по поворотѣ зъ Палестини до Риму намѣривъ удатися до Вѣднѣ...

НОВИНКИ.

Вір. митр. Іосифъ Сембратовичъ по поворотѣ зъ Палестини до Риму намѣривъ удатися до Вѣднѣ...

ція добръ митрополичихъ. Польскі газети доно- сять, що митр. Іосифъ Сембратовичъ бувъ вже...

— W Imeny J. Wel. Cisarja! C. k. Sud krajewy dla spraw karnych wo Lwowi riszyl na pidstawі §§. 489 і 493...

— Крашевского, якъ телеграфують зъ Берлина, випустила власть зъ взимчѣмъ слѣдчої по зложи...

— Гр. кат. комісія обрядова має отбувати свои за- сѣднѣя отъ мѣсяця вересня кождоу середѣ о 4 ой год. по полудни по 1-омъ і 15-омъ кождого...

— Открыте недавно огидне злочинство, яке безъ перешкоди повнило черезъ довгий часъ (бо черезъ 12 лѣтъ! — якъ констатує „Sztandar Polski“) — панѣ Антоніна Вайсъ во Львовѣ, все ще...

Суспільності львівська знаходиться нині в дуже грізній стані... Свідство выточене прогавь Антонини Вайосъ есть такъ доносимости, що належить бажати, чтобы нині завялишы вышій оферы и урядов и пересвідчилишы, якъ злочинства діялися безкарно въ одній и той самій мѣсци въ столиці краю бѣгъ лѣтъ дванадцати... Безкарність и недотача всякою ошкі надъ публичною моральностю, выляли немовъ рѣка на Львовъ, а въ той повѣсти гинуть сотки недорослыхъ дочокъ того мѣста. Однакъ мы пересвідчені, що суды карий сповнать съ цѣлою имъ прислугуючою строгостею свѣй обовязокъ. — Тамчасомъ „Kurjer Lwowski“ пише вчера въ той справѣ: „Доходятъ насъ вѣсти, що высокопоставлений особы працюють надъ придуманьемъ и затушованьемъ цѣлою тои справы... Мы однакъ не можемо мовчаньемъ приложити руки до такъ нечестиваго поступку. Бо ты не иде лишъ о те, чи якась горотка людей буде укарана за огидне злочинство; але такожъ о то, чи подобнымъ злочинствамъ маеся конецъ положити, а передовѣмъ, чи дѣткней нині женской заклады школий опасемо на будуще. Думаемо, що лишъ судове розсѣджене, въ лкій способъ злочинство було сповнюване и якою дорогою шарилося оно середъ тыхъ закладѣвъ, — подати зарядкамъ закладѣвъ средства зашобогати злому на будуще. Сторазъ отже лучше выпнати чашу горести до дна и скомпромитувати кѣльохъ чи кѣльканайцѣвъ „либертанѣвъ зъ високого свѣта“, алѣжъ полишити публичній заклады, — маючий повнати такъ важну ролю въ суспѣльности. — подѣ клятвою злочинства, котра може замкнути ихъ ворота для всѣхъ честныхъ дѣвчатъ, а неадну слабу або убогу кинути на дно моральнои безоднѣ. Дятого мы есьмо за выпаленемъ рапы ажъ до послѣднихъ веретви, хочбы се для насъ було и дуже болячо. И дятого уважаемо, що вся галицка журналистика повинна зъ того становища занятися тымъ дѣломъ и не позволити, чтобы воля можныхъ могла перетяти хѣтъ правосудія и сторазъ горшою беззаконностею покрити тамту беззаконностею. — Мы зъ нашей стороны вновь ищерема поглядѣ „Kurjer-a Lwowski-ogo“ въ оій справѣ.

— Выдѣль краевый, якъ пише „Szas“, предложить соймаи на сегорѣчній сесии внесенне о заложеню суду окружного въ Бережанахъ, до котрого належалибы суды повѣтвой въ Ходоровѣ, Рогатинѣ, Бережанахъ, Вишнѣвчику, Перемышлянахъ, Козовѣ и Подгайцахъ. Заразомъ внесе выдѣль краевый, чтобы прилучати судъ повѣтвой въ Бѣбрцѣ до округа суду краевому во Львовѣ. Трибуналъ бережанскій буде отже наименшій въ Галичинѣ, а число жителѣвъ належачихъ подѣ его юрисдикцію мае выносити 288.000 душъ.

— Въ судахъ заходной Галичины будутъ помножены силы канцелярий, а то на порученне самого министра справедливости, бар. Пражака. Кажуть, що таке помноженне мае наступити вже въ найближшѣмъ часѣ. Судовой урядники въ заходной части Галичины равнѣжъ нарѣкають, що перетяжчи працю и невнѣ такою будутъ домагатися помноженя ихъ.

— Новичіята оо. Бзуитѣвъ въ Добромилі — пише „Sztandar Pol.“ — починае вже хорувати на анемию. Коли недавно тому знаходилося тамъ 27 питомцѣвъ гр. к. вѣроисповѣданя, теперь упало ихъ число на девять; а навѣтъ въ той малѣй громадѣсть есть одинъ питомецъ обряду латинскогого. Оо. Бзуиты оуть въ немалѣмъ клошѣтъ, зъ ѳткы рекрутувати новый контингентъ, бо и въ той девацѣ запанували сензацийній обьявы дезерціи.

Зъ Тысьменицѣ пишуть намъ, що противъ тамошного мѣщанина М. Гарасимова выточивъ ц. к. судъ повѣтвой слѣдство за то, що будучи въ товариствѣ читавъ на голосъ одну пропущену ц. к. прокураторію во Львовѣ статейку зъ 21 ч. Страхонуда зъ 1880 р. подѣ заголовкомъ „Литанія до шестнѣхъ свентыхъ“. Судъ переслухавъ кѣльохъ свѣдѣвъ а дня 22 л. лянна и самого М. Гарасимовича и акта ѳтославъ до прокураторіи... Рады мы больше шо знати о той дивной справѣ...

— Въ станицлавѣвскій гимназіи вписаныхъ было въ 1882/3 шк. роцѣ 152 Русинѣвъ. Клясификація рускихъ ученикѣвъ выпала такъ: степенъ ѳтзначаючій одержало 13 ученикѣвъ, степенъ першій 97, степенъ другій 11, степенъ третій 3, поправку 17. Подѣ часть шк. року выступило 10, а 1 померъ.

— Бурѣ, грады и громы. Въ Воронѣ пов. товмацкаго дня 23 л. м. м. лютилася така страшна буря, що новытокала майже всѣ ѳкна въ селѣ, попервертала крышѣ, повывалила многы будынки, повывалила деревья съ коренемъ, знищала всяку огородину и засѣвы польный, покалѣчила людей и худобу. Подѣ часть тои бурѣ люди плакали, а товарѣ въ стайняхъ ревѣвъ сумнымъ голосомъ. Найстаршій люде не тамлять такой бурѣ. Ровночасно надавъ густый и великій градъ.

— На слѣдуючій посады учительскій розписуе окружна рада школьна ярославска конкурсъ съ речиснемъ до 3 (15) вересия с. р.: Соснаця, Полкине, Ренлингъ, Коренця, Лазы, Сяге, Мякшъ новый, Залѣска воля, Горасецъ, Жукѣвъ, Горинець, Тешатинъ, Кидаловичѣ, Кисѣлѣвъ, Розвениця, Дубровиця, Грабѣвъ, Радава, Бигаль, Фугоры, Коровиця лѣсова, Ловча, Милкѣвъ, Подымщина, Суха воля, Шуткѣвъ и Фрайфельдъ.

— Дирекція женской семинарии учительской оголошуе, що въ мыслѣ миніет. розпорядженя до клясы II, III и IV будутъ приняты лишь ты кандидатки, котры вже учащали до семинарии и були признаны способными до тыхъ клясъ. Такъ отже вступный испытъ могутъ здавати лишь ты, шо вписуются до I-ой клясы, до котрой наибольше 40 ученицъ

буде принятыхъ. Кандидатки безъ приспособления музыкального не будутъ приняты до семинарии. Вписокъ розобчнуты для 29 л. с. м., а испыты вступный до клясы I дня 1 л. вересия. При вписѣ треба предложить: метрику уродженя, свѣдоцтво школьное, здоровя, а такожъ моральности, если кандидатка давѣйше, якъ передъ ваканціями ходила до школы.

— Въ IV-ой (Бернардинской) гимназии во Львовѣ было съ концемъ послѣднего пѣвруку школьного 679 ученикѣвъ. Пѣсла народности было: Русинѣвъ 55, Полякѣвъ 619, Нѣмцѣвъ 5; пѣсла вѣроисповѣданя: гр. к. 55, рим. к. 524, ѳрм 5, аврѣб. 3, жидѣвъ 92. Съ пріятностею констатуемо, шо нѣ одинъ зъ молодыхъ Русинѣвъ тои гимназии не зарывае шо тою хорообо, щобъ вписуватися: gente Ruthena, natione Polonus...

— Париска „Ligue Antisemitique“, новозавязане товариство антисемитске въ Парижи, зъобязала своихъ членѣвъ: не принимати жидѣвъ до службы и не служить у жидѣвъ; не купувати у жидѣвъ и въ загалѣ не входить съ жидами въ нѣякій зношя; боротися противъ жидѣвства всякими можливими способами. До того товариства, котре числять доси 300 членѣвъ, належать такожъ личности вливывой: политики, писателѣ, а навѣтъ высоко поставлений урядники. Выкстры и ихъ дѣти не могутъ належати до того товариства. Тоо товариство мае войти въ звязъ съ антисемитами въ Австрии и въ другихъ державахъ.

— При карнѣмъ домѣ для мучнякъ въ Станицлавѣ, котрый мае бути небавомъ открытій, оуть слѣдуючій посады до обсаженя: 1) посады завѣдателя, 2) контролера, 3) адъюнкта, 4) учителя, 5) лѣкаря, 6) инспектора сторожи визничной, 7) двоухъ старшихъ дозорцѣвъ визничныхъ II-ой клясы, 9) 15 дозорцѣвъ визн. I-ой кл., 10) 15 дозорцѣвъ визн. II-ой клясы, 11) машиниста. Веѣ компетенты мають выказатися знаньемъ языка рускаго и польского, а учитель такожъ языка румынского. Речиснець до 25 л. серния с. р.

— (Арѣбній вѣсти.) Цѣсаръ удѣливъ громадѣ Доброводы въ пов. подгаецкѣмъ на будову школы 200 зр. запомоги. — Маршалокъ Зыбликевичъ повернувъ вже до Львова. — Въ Бураюво въ Америцѣ розпочався дня 16 л. м. зѣздъ товариствъ сибѣвкѣвъ зъ Снолученыхъ Державъ. 100.000 сибѣвкѣвъ стануло до продукцій концерговыхъ. — Въ повѣтъ ясельскѣмъ породила одна селянка 4 немовлята, котры вскорѣ померли.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

† Иванъ Волчунъ, учитель гимназіяльній въ Бережанахъ, цырий Русинъ, пожившій немалѣ службы около поднесеня тамошней бурсы рускои, померъ сими днями на сухоты. Вѣчна ему память!

НАЗКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

Словаря малоруско-нѣмецкого выйшовъ уже шестой выпускъ (ѳгъ ол. Зачепити II до Першце, арк. 18 б 20 б, т. е. 2 1/2 арк.) и коштуе 50 кр. Веѣхъ аркушѣвъ выйшло доси 20, аркушъ по 20 кр., такъ шо цѣна всѣхъ шести выпускѣвъ выноситъ 4 зр. а. в., а набути ихъ можна у поднасаного автора въ Станицлавѣ, въ друкарни тов. им. Шевченка у Львовѣ (ул. Академична, ч. 8) и въ книгарняхъ на провинціи, (такожъ въ Чернѣвцахъ въ книг. Пардинього, въ Сучавѣ въ книг. Байнера). Прощу уклѣбно всѣхъ дотечерныхъ П. Т. Предлѣтниківъ мого Словаря, котры зложили доси лишь 4 зр. або менчу квоту, о ласкаве доложене предлѣтної квоты тай о ласкаве приеднанне новыхъ предлѣтничкѣвъ, позаякъ лишь за предлѣтото — точною и численною — буду мѣгъ сибѣрно печатати и до конца довести першій малорускій Словарь. Высидка шестого выпуска наступитъ за тыждень. Выпускъ седмий печатается и буде обѣматти такожъ 2 1/2 арк. Ви. ши. И. Лятовскому, Д. Шимчукову и Ост. Левицкому дякую щиро за присланы матеріялы. Станицлавѣвъ 8 серния 1883. Евгений Желеховскій, профессоръ гимназии.

Господарство, торговля и промыслъ.

— Зъ Калуша доносять, шо правительство выставило на ливцѣтацию тамошній копальнѣ для експлоатация калѣ. Передъ кѣльохомъ лѣтами розпочало було якась пруске товариство тую експлоатацию, але покинуло ея, стративши зады злон господарки 6 1/2 миліонѣвъ. Въ Калуши есть одна на цѣлой земли копальня минералу, званого „сильвиномъ“, зъ котрого добувается калѣ. Эксплоатация соли буде ѳтбунатися и дальше на рахунокъ правительства. Добуванне калѣ мае взяти на себе вѣденскій банкъ для краѣвъ. Для окрестныхъ жителей ѳтворитися нове жерело зарѣбокъ, бо до самой копальнѣ треба буде около 800 работничѣвъ.

— Жельзниця зъ Ярослава до Сокала вже затверждена министертвомъ торговлѣ. Перша стѣція тои жельзницѣ буде новѣ мѣлѣ ѳгъ Ярослава коло Мунны. На цѣлой стѣй жельзницѣ буде 17 стѣцій, не рахуючи Ярослава и два перестанки.

— Бар. Яковъ Ромашанъ — якъ доносить „Прессе“ — подавъ просьбу до правительства о дозволенне предпринятя вступній работы техничній для будовы жельзницѣ зъ Городенки до Костригѣвки и зъ Снятына до Кутъ.

— Вырѣбъ горѣвки и пива. Пѣсла „Газеты Львовской“ вырѣблено въ чернию с. р. въ 49 горальнихъ 281.248 степенѣвъ оподаткованого алькоголю а въ 177 брѣварахъ 52 572 гектолит. пива. Въ мѣсяцю червню робили слѣдуючій горальнѣ:

въ оянокѣмъ скарборѣмъ повѣтъ 1, въ краковѣмъ 2, въ самборѣмъ 4, въ тернопольскѣмъ 4, въ львовскѣмъ 7, въ бродскѣмъ 8, въ коломийскѣмъ 10, а въ станицлавѣвскѣмъ 13. — Якъ видко зъ наведеныхъ чиселъ, змагаюся вырѣбъ горѣвки въ мѣсяцю червню чимъ дальше на всхѣдѣ, коли противно въ заходной части Галичины, съ выняткомъ краковѣвого повѣта скарборѣвого, ѳнъ зовѣсмъ уставъ. Наибольше брѣварѣвъ робило въ тернопольскѣмъ, бо 20, а наименше въ коломийскѣмъ, бо только 3 брѣвары.

— Головний урядъ почтовыхъ шадницѣ въ Вѣднѣ розбѣславъ 1 с. м. выказъ за мѣсяцъ ляннѣ, зъ котрого мы нинѣ гдѣякъ важнѣ даты подаемо. Зъ выказу сего довѣдуемося насампередъ, шо до конца червня було всѣхъ вложеныхъ грошей 4,237.027 зр.; до сен сумы прибуло въ лянню 607.955 зр., — отже сума всѣхъ вложеныхъ грошей ѳгъ заложения почтовыхъ шадницѣ ажъ до послѣднего лянны выносила 4,844.982 зр. Веѣхъ вкладокъ було 1,248.245 а зъ тыхъ 130 664 въ м. лянню. Въ Галичинѣ и Буковинѣ було до конца червня с. р. 97.735 вкладокъ а въ лянню 15.279. Книжочкѣ шадничихъ въ нѣмецко рускомъ языкѣ выдано ѳгъ початку ажъ до конца червня 15.550; зъ тыхъ ужито 3.229, сальдовано 436 а позѣстало 2793. До 31 лянны выдано 3.394 нѣмецко-рускахъ книжочкѣ шадничихъ, зъ котрыхъ сальдовано 510 а лишилося 2.884 въ ѳбѣзѣ. Потверджене принята вкладки почтовыми урядами шадничими було въ рускомъ языкѣ 1581. Обѣгъ книжочкѣвъ въ нѣмецко рускомъ языкѣ представляеся въ процентѣ ось такъ: На 100 нѣмецко-рускихъ книжочкѣвъ вкладковыхъ було уживаныхъ 20.86%, сальдованыхъ 13.5%, позѣстаетъ въ ѳбѣзѣ 86.5%.

— На фондѣ стипендіяльній имени Вол. Барѣвского приславъ Ви. Мих. Левичкій, богословъ, зъ складки на именинахъ у о. А. Черемнынского въ Ворѣбѣцѣ 13 зр. 4 кр., — разомъ съ попередними 579 зр. 41 кр.

Якъ заводити Правды на ладъ закомарской Правды?

Розказавъ Данило Тапачкевичъ, духовный Закомаря. Накладомъ „Батькѣвщины“. Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Дѣстатти можна черезъ редакцію „Батькѣвщины“.

Товариство „Просвѣта“ во Львовѣ,
ул. Скарборѣвска ч. 2, I поверхъ,
мае великій накладъ

рускихъ контрактѣвъ купна-продажи и позѣвъ багательныхъ, (4—3)
котры продае по дуже умѣреныхъ цѣнахъ, а то:

1 либра контракту 30 кр. а. в.
1 „ позѣву багат. 25 кр. а. в.
На замонченне высылаетъ почтою.

Прихѣдъ въ деканатѣ збарасіомѣ
двѣ мѣлѣ ѳгъ Тернополя съ трема церквами
есть до замѣны
Близшій поименя удѣлитъ парохъ прихода. Адреса: Е. В. post rest. Збаражъ.

Важне для П. Т. Учителѣвъ и Завѣдѣтелѣвъ школѣ.

ПРИБОРЫ ШКОЛЬНІЙ

яко то:
зшиты, оловѣтъ, пера, ручки, чорнило, папѣръ, таблички, рыльцѣ, крейды, губки
поручаетъ
по якъ найдешеншій цѣнѣ
К. М. Вознякъ
во Львовѣ ул. Орменьска ч. 6.
(на противъ „Народного Дому“).

Тажко за порукою мѣсечевого предѣлѣтеля и одного зъ членѣвъ „Рады школьной“ даю новышій приборы на раты пѣсла умовы.
Съ почтеніемъ
К. М. Вознякъ.
(Цѣнники на жаданне франко.)

ПАРАСОЛЬ
въ великомъ выборѣ, бавовняный, воняный и шовковій. Плащъ гурмовый и кашошь поручаютъ найдешеншо
Братя Лянгнеръ
Львовъ, ул. Галицка ч. 16.

Курѣвъ львовскій зъ дня 8. л. серния 1883.

Платити	Жалуютъ
австр. валюты	р. кр. с. к.
234 25	227 25
167 50	170 50
287	292
98 75	90 75
89 25	90 25
98 75	99 75
101 60	102 60
101	102 60
98 60	99 60
95	95
101	102 60
18	20
22	24
5 50	5 50
5 57	5 57
9 33	9 33
9 71	9 71
1 54	1 54
1 16	1 16
58 10	58 10

Переплетниче Заведенне
Михаила Сембратовича
во Львовѣ, при ул. Краковской ч. 19

поручаетъ для переплету книгъ пороховыхъ, а именнѣ: Евангелій, Литургионѣвъ, Молитвословѣвъ и т. п.

Кромѣ того переплетаетъ, по дуже умѣреныхъ цѣнахъ, такъ книги, якъ и другы въ кругъ сего явѣ входячій работы.

Удержуе складъ прехорошо переплетеныхъ книгъ для вписѣвъ въ братство тверзости ѳгъ 3 зр. в. а.

Замовляе зъ провинціи выповнае якъ найкращѣе и въ короткомъ часѣ.

УЧИТЕЛЬКА

способна удѣляти приписанъ науки для школѣ народныхъ и хорошо выравна въ вѣдѣньяхъ и ночныхъ работахъ ручныхъ, прѣнялабы ѳтвѣтне помѣщенне. Вышнѣясненя подаетъ о. І. Б. Калачанъ въ Свистѣльничихъ, ляннѣ Лянця долѣшна.

КАДИЛО КОРОЛЕВСКЕ (1—3)
поручаетъ торговля
МИХАИЛА ДЫМЕТА
во Львовѣ:

1/2 кнл I сортъ (Salon)	1.70
1/2 „ II „	1.30
1/2 „ III „	1.10
1/4 „ Бурштину дробного	50
1/2 „ Ладану	45

КОВЗАРЬ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Книжочка I.

Выбѣръ найкращихъ поезій Шевченковыхъ для молодежи рускою (сторѣвъ 96) съ перетромъ поета и вступнымъ словомъ.

Одинъ примѣрникъ зброшурованый коштуе 30 кр. (съ почт. пересылкою 35 кр.) — оравленный въ полотно 40 кр. (съ почт. перес. 45 кр.)

Кто купуе наразѣ 9 прим. за гѣтовку достаетъ 1 даромъ. Замовляти можна черезъ редакціи „Дѣла“, „Зорѣ“, „Батькѣвщины“ и „Нового Зеркала“.

ЗАКЛАДЪ ФОТОГРАФИЧНЫЙ
БРОИСЛАВА МѢЧКОВСКОГО
Площадь Маріяцка, ч. 3 во Львовѣ
открытый съ днемъ 4 л. серния с. р. и уладженный въ пайновѣйшій способѣ.

Фотографіи выконуются наетаравѣйше съ всякою точностею и вѣрцевымъ выконченемъ. А хотячи вже подѣ кожнѣмъ взглядомъ удовлетити Ви. П. Т. Публичность, назначаетъ цѣны за фотографіи, о кѣльохъ змога, якъ найнижшій.

Поручаючешъ ласкавымъ взглядомъ Ви П. Т. Публичность остато съ поважениемъ.

Брониславъ Мѣчковскій.